

Gülzar nənə müasir uşaqədəbiyyatının cəfakəşlərindən biridir. Bu sahədə artıq tanınır, sevilir, hər şeydən əvvəl, balaca oxucuların, məktəblilərin sevimlisinə çevrilib. Neçə ildir ki, "Sehirli dünya" adlı çox qəşəng, nəfis tərtibatla jurnal nəşr edir. Onun uşaq ədəbiyyatı ilə bağlı yazdığı əsərlər hətta xarici ölkələrdə də rəğbətə qarşılanır. Dahi rus tənqidçisi V.Q.Belinski'nin məşhur bir kəlamı yada düşür: "Uşaq yazıçısı olmaq yox, doğulmaq lazımdır". Gülzar nənə elə əlinəqələm alan gündən ancaq uşaqlar üçün yazır. Bu baxımdan mənonu Xanım ana Əlibəyliyə bənzədirəm. O da bütün ömrü boyu ancaq uşaqlar üçün yazdı, özünü gözəl yazdı.

Bu yazılarda Gülzar nənəməne "İlanlı dəranın sirri" adlı bir kitabını bağışladı. Dedi ki, bir hekayə var, onu oxu, bir tənqidçi kimi fikrini bildir. Bu hekayəbarədə xeyli mübahisələr yaranıb, məni nahaqdan suçlandırırlar, guya Azərbaycan mentalitetinə yabançı bir səhnə təqdim etmişəm. "İlanlı dəranın sirri" nağılıydı bu. Oxu-

dum. Xoşuma gəldi. Nəyə görə?

Birincisi; hər bir bədii əsər, istər şeir olsun, istər hekayə, istərsə də dram əsəri, ilk növbədə, dilinin təmizliyi ilə diqqəti cəlb etməlidir. Yaşından asılı olmayaraq hər bir oxucunun qəlbinə yol tapmaq istəyirsənsə, öz doğma ana dilinə, onun incəliklərinə yiyələn, hamı səni başa düşsün. Gülzar nənənin bu müasir nağılı da öz dilinin şəffaflığı ilə tərifləyiqdir.

İkincisi; Nağılda müəyyən məzmun və ideya olmalıdır. Bu nağılda da o var. Müəllif keçmişdə baş vermiş ata-oğul münasibətindən söz açır. Məkrli bir qadının-şahın yeni zövçəsinin hiyləsilə oğul-Quzu Təkin şəre, böhtana düşür.

O, bu ləkəni üzərindən götürmək üçün İlanlı dəreyə yol alır. Günahsız olduğu üçün İlanlar onu çalmı və o, geriye-

atasının yanına qayıdır. Haqq-ədalət öz yerini tutur.

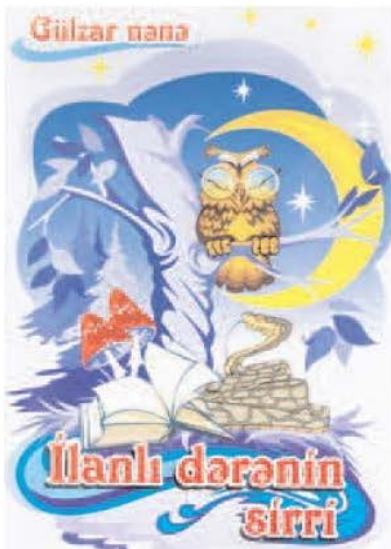
Üçüncüsü; Bu nağıl təkcə uşaqlar üçün yazılmayıb, burada yaşlı in-

əsərə münasibətdə də bu faktı nəzərə almaq lazımdır.

Dördüncüsü; Nağılda belə bir səhnə var ki, oğlanın analığı -ağ bədənli, qara saçlı, alışıb-yanan gözləri ilə doğruldanda gözəllər gözəli olan bu qadın istəyir ki, Quzu Təkin onun yorğanına girsin. Amma oğlan onun hiyləsini başa düşür, bu mələyin iblis olduğunu dərk edir. "Sən atamın namususan" deyir. Əgər Quzu Təkin analığının təklifini qəbul etsəydi, onda bu nağılın heç bir əxlaqi-tərbiyəvi əhəmiyyəti olmazdı. Bir də ki, Azərbaycan nağıllarında, eləcə də bədii əsərlərdə bu tipli hadisələr təsadüf etmişik və əksəriyyətində də o əsərin qəhrəmanları sınaqdan uğurla çıxıblar. Ona görə də Gülzar nənəni bu məsələyə görə məhkəməyə çəkmək, onu qınaq hədəfinə çevirmək məntiqə sığmır.

Mən Gülzar nənənin bu müasir nağılını təqdir edirəm və inanıram ki, gec-tez onu qınayanlar da məsələyə obyektiv yanaşacaqlar.

"İlanlı dəranın sirri" nağılı niyə xoşuma gəldi?

sanların da oxuyacağı, mənimsəyəcəkləri çox həqiqətlər var. Məgər o aldanışlar, o hiylə-şər bu gün-qloballaşma əsərində də davam etmirmir? Ona görə də, bu müasir nağıl həm uşaqlar üçün, həm də böyüklər üçün yazılıb. Və oxucu kontingentini qoyaq bir qırağa, "İlanlı dəranın sirri" hər şeydən əvvəl bədii əsərdir. Bu